Ervaringen rond medicatiegebruik na hospitalisatie bij ouderen

Haio: BLONDEEL Laurens , U.A.
Promotor: VAN ROYEN Paul , U.A.
Praktijkopleider: Beckx Tine

Context: Over het onderwerp medicatie bij ouderen is reeds veel onderzoek gedaan. Uit deze onderzoeken zijn verschillende aanbevelingen opgesteld gericht aan artsen en apothekers. Deze adviezen zijn voornamelijk gericht op het juist voorschrijven van medicatie en het omgaan met polyfarmacie bij oudere patiënten. Over de rol van de patiënten zelf wordt er vooral gekeken naar de therapietrouw. De meningen en ervaringen rond het medicatiegebruik na ontslag uit het ziekenhuis is een onderbelicht thema in de literatuur. Terwijl medicatie gerelateerde heropnames een frequent probleem vormen.

Onderzoeksvraag: - Wat is de voorkennis van ouderen rond de verschillende soorten medicatie? - Hoe ervaren ouderen het gebruik van medicatieschema's en wat zouden ze hier graag in verbeterd zien? - Hoe gaan ouderen om met medicatiesubstitutie en wat kunnen we hierbij verbeteren? - Hoe staan ouderen tegenover nieuwe ontwikkelingen zoals Vitalink?

Methode: Een descriptief kwalitatief onderzoek aan de hand van semigestructureerde individuele interviews. De interviews werden letterlijk uitgeschreven en thematisch geanalyseerd met NVivo.

Resultaten: Er werden 9 patiënten geïnterviewd na hun opname in het ziekenhuis. Niemand was op de hoogte van het verschil tussen een generiek en merkproduct. De huisarts of apotheker zouden het meest geschikt zijn om deze uitleg te geven. Bijna iedereen was akkoord met het gebruik van generieke medicatie. Indien prijs geen factor zou spelen, prefereert bijna iedereen toch de merkmedicatie, hoewel hier geen verklaring voor kon worden gegeven. De medicatieschema's werden voornamelijk gebruikt als naslagwerk bij twijfel of bij het klaarmaken van een pillendoos. Niemand nam het schema mee naar het ziekenhuis bij een opname. Iedereen was content over het gebruik van de schema's. De schema's zouden volgens de patiënten op de volgende punten nog verbeterd kunnen worden: de overzichtelijkheid, de leesbaarheid en de vermelding van substituties. Substituties werden door de patiënten niet herkend. Een te beperkte uitleg bij ontslag ligt hierbij aan de basis. Om foutief medicatiegebruik te voorkomen, namen alle patiënten na ontslag contact op met de huisarts. Dit is volgens de patiënten een belangrijke taak voor de huisarts. Het online platform Vitalink was bij iedereen onbekend. De patiënten stonden wel achter het achterliggende idee, maar zagen ook obstakels rond het computergebruik. Ze verwachten dat jongere generaties hier in de toekomst minder problemen mee zullen hebben, waardoor het gebruik van Vitalink in de toekomst zal kunnen toenemen.

Conclusie: De huisarts of apotheker zijn volgens de patiënten het meest geschikt om de uitleg te geven rond generieke en merkproducten. Het gebruik van generieke medicatie stuit niet op weerstand bij ouderen. Het meenemen van medicatieschema's naar het ziekenhuis zou meer gestimuleerd moeten worden. Er is een betere communicatie nodig om patiënten op de hoogte te brengen van medicatiesubstituties. Momenteel is deze uitleg in het ziekenhuis te beperkt, maar wordt dit door patiënten zelf opgevangen door contact op te nemen met de huisarts. Een goede integratie van de verschillende EPD's is noodzakelijk voor het gebruik van Vitalink. Ouderen waarderen het achterliggende idee, maar de beperkte computervaardigheden vormen een groot obstakel.